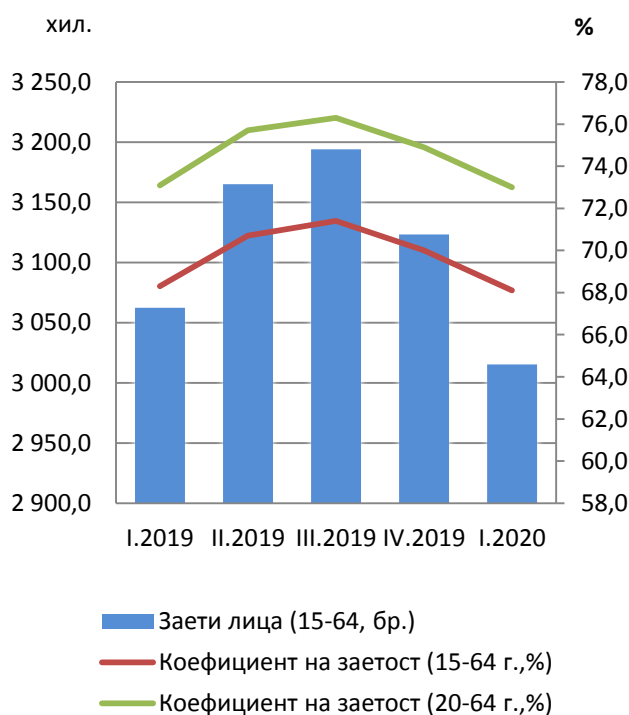

КРАТЪК АНАЛИЗ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА КЪМ ЮНИ 2020 г.

По данни от Наблюдението на работната сила, провеждано от Националния статистически институт, през първото тримесечие на 2020 г. на годишна база заетостта променя тенденцията си и намалява в сравнение със същия период на 2019 г., а безработицата продължава да намалява. Според данните на Агенцията по заетостта регистрираните в бюрата по труда безработни през месец юни 2020 г. отчитат увеличение на годишна и намаление на месечна база. Съществено влияние на динамиката на регистрираната безработица оказва въведеното на 13 март 2020 г. извънредно положение и предприетите от правителството мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса в страната.

Фиг. 1 Заетост

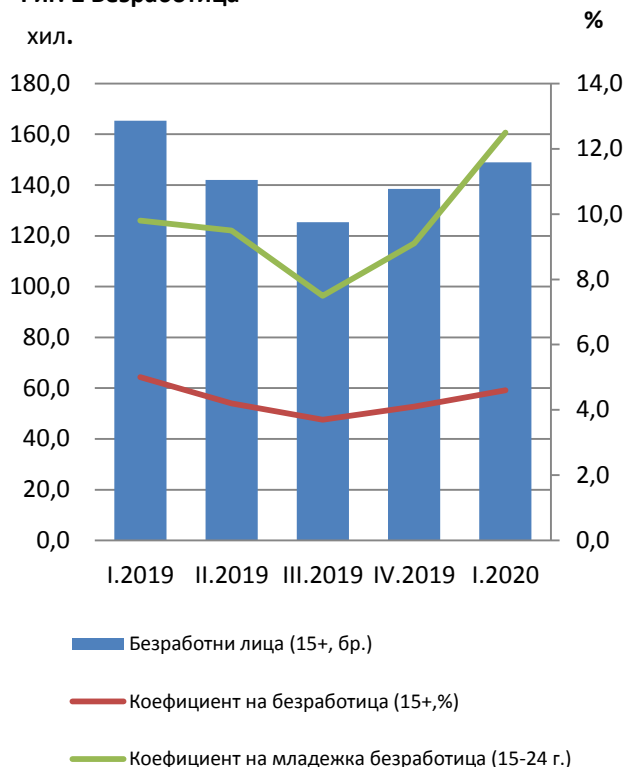

Заетост

През първото тримесечие на 2020 г. **заетите** на възраст 15 и повече навършени години, **по данни на Националния статистически институт (НСИ)**, намаляват с 40.6 хил. в сравнение с първото тримесечие 2019 г. Броят им е 3107.2 хил., като спрямо четвъртото тримесечие 2019 г. се отчита намаление от 115.5 хил.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15-64 г. е 68.1%, като в сравнение с първото тримесечие на 2019 г. намалява с 0.2 процентни пункта (п.п.). Коефициентът на заетост за възрастовата група 20-64 г. е 73% - с 0.1 п.п. по-нисък спрямо същия период на 2019 г. Сред икономическите дейности с най-голямо увеличение в броя на заетите на възраст 15 и повече навършени години през първото тримесечие на 2020 г. спрямо същия период на предходната година са „Строителство“ (с 19.1 хил.), „Хуманно здравеопазване и социална работа“ (с 11.4 хил.) и „Добивна промишленост“ (с 9.4 хил.), а икономическите дейности, в които се наблюдава най-голямо намаление в броя на заетите са „Преработваща промишленост“ (с 36.9 хил.), „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ (с 25.4 хил.) и „Селско, горско и рибно стопанство“ (с 12.9 хил.).

Фиг. 2 Безработица

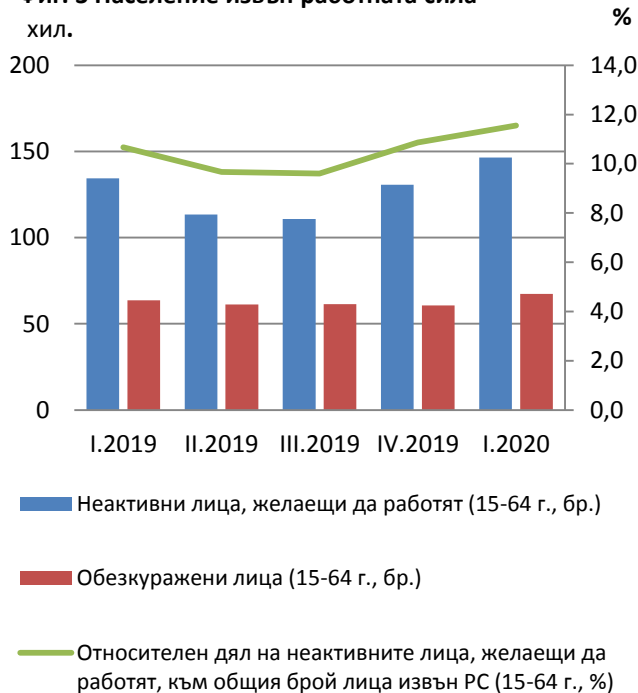
Безработица

Броят на безработните намалява с 16.4 хил. спрямо първото тримесечие на 2019 г. и достига 148.9 хил., а в сравнение с четвъртото тримесечие на 2019 г. се наблюдава увеличение от 10.4 хил.

Коефициентът на безработица през първото тримесечие на 2020 г. е 4.6%, с 0.4 п.п. по-нисък спрямо на същия период на 2019 г.

През разглеждания период коефициентът на младежка безработица (15-24 г.) се увеличава с 2.7 п.п. до 12.5%, а коефициентът на продължителна безработица намалява с 0.3 п.п. до 2.3%. Коефициентът на безработица за възрастовата група 15-29 отчита минимално увеличение от 0.1 п.п. до 7.9%. През разглеждания период на годишна база се наблюдава положителна тенденция на намаляване броя на безработните младежи (15-29 г.) – с 3.4 хил., както и броя на продължително безработните лица – с 13.1 хил.

Фиг. 3 Население извън работната сила

Лица извън работната сила

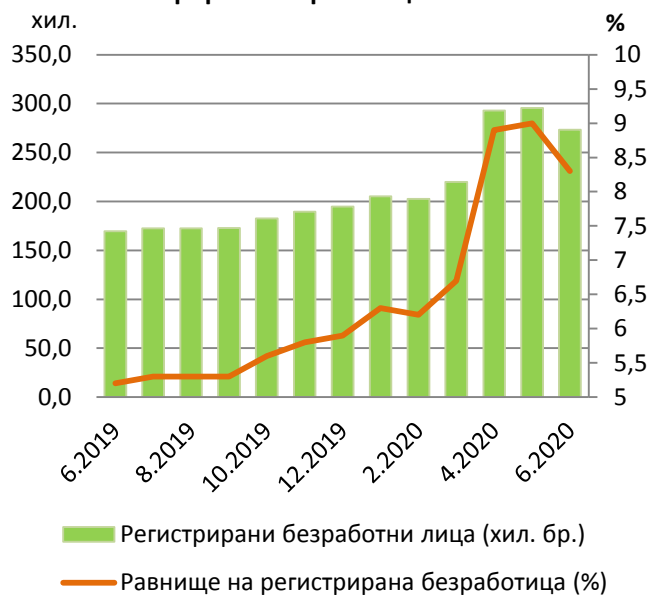
През първото тримесечие на 2020 г. на годишна база се наблюдава промяна в тенденцията и при населението извън работната сила.

Неактивните лица, желаещи да работят, на възраст 15-64 г., са 146.5 хил., като в сравнение с първото тримесечие на 2019 г. броят им нараства с 12.1 хил. лица.

През разглеждания период **обезкуражените лица** на възраст 15-64 г. са 67.4 хил., като на годишна база броят им нараства с 3.8 хил. (6%).

През първото тримесечие на 2020 г. относителният дял на неактивните лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят, към общият брой лица извън работната сила (15-64 г.) отбелязва минимално увеличение на годишна база с 0.9 п.п до 11.6% през 2019 г.

Фиг. 4 Регистрирана безработица

Регистрирана безработица

По данни на **Агенция по заетостта (АЗ)** през юни 2020 г. регистрираните в бюрата по труда безработни лица нарастват на годишна база като в края на месеца броят им е 273 367. В сравнение с месец юни 2019 г. те се увеличават със 103 708 лица, но спрямо предходния месец техният брой намалява значително - с 22 086 лица.

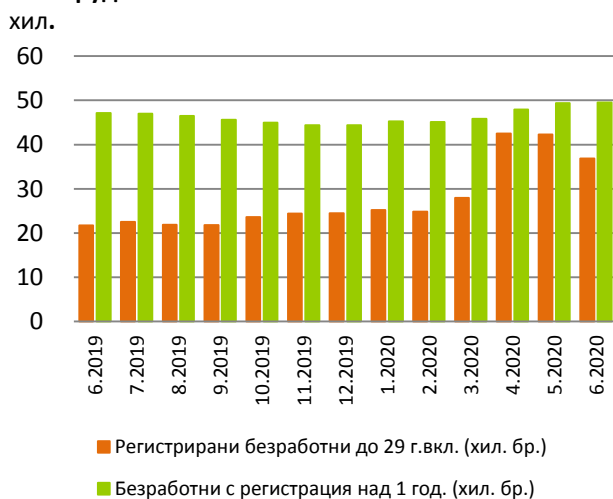
Равнището на регистрирана безработица

нараства с 3.2 п.п. спрямо юни 2019 г. и достига до 8.3% през юни 2020 г., а в сравнение с май 2020 г. стойността на показателя намалява с 0.7 п.п.

В 10 **области** равнището на регистрирана безработица е по-ниско от общото за страната, като най-ниско е в областите: София-град (4.2%), Габрово (6.3%), Варна (6.4%), Перник (6.9%) и Бургас (7%), а най-високо в областите: Видин (16%), Монтана (14.5%), Враца (13.5%), Силистра (13.2%), и Благоевград (12.5%).

По данни на **Националния осигурителен институт (НОИ)** през м. април 2020 г. броят на регистрираните **безработни лица с право на парично обезщетение за безработица** е 133 651 или 45.6% от всички регистрирани безработни. В сравнение със същия период на 2019 г. се наблюдава увеличение от 131.4%.

Фиг. 5 Неравнопоставени групи на пазара на труда

Неравнопоставени групи на пазара на труда

През юни 2020 г. безработните от всички наблюдавани групи в неравнопоставено положение на пазара на труда нарастват на годишна база: младежи до 24 г. (със 77.1% до 15 073 лица); младежи до 29 г. (с 69.4% до 36 827 лица); лица без квалификация (с 50.9% до 137 537); лица с основно и по-ниско образование (с 38.3% до 103 917), лица с увреждания (с 19.2% до 13 203) и продължително безработни лица (с 5.1% до 49 524 лица).

Работни места и постъпили на работа лица

Заявените работни места на първичния пазар на труда през юни са 20 021, като 86.1% от тях са в частния сектор. Най-голям дял свободни работни места са заявени в хотелиерството и ресторантьорството (25.4%), преработващата промишленост (23.8%), търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети (11.5%), административните и спомагателните дейности (6.8%), строителството (5.2%) и държавното управление (5.0%).

По данни на АЗ през юни 2020 г. на работа са постъпили общо 36 621 безработни, повечето от които (35 040 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. От началото на годината броят на постъпилите на работа лица достига 125 660, по-голямата част от които (117 496 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. Работа на субсидирани работни места са започнали 1 581 лица от уязвимите групи – 1 057 по програми и мерки за обучение и заетост и 524 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Според данните на АЗ през май най-много са започнали работа на първичния пазар през месеца в секторите хотелиерство и ресторантьорство – 25,3% от всички безработни, преработващата промишленост – 14,8%, търговията, ремонта на автомобили – 13,8%, култура, спорт и развлечения – 5,9%, строителство – 5,0%, селско, горско и рибно стопанство – 4,9% и др.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	I тр. 2019	I тр. 2020
Заети по данни на НСИ (Наблюдение на работната сила)													
Коефициент на икономическа активност 15 - 64 г.	%	66,7	65,9	67,1	68,4	69,0	69,3	68,7	71,3	71,5	73,2	71,9	71,4
Заети лица на 15 и повече навършени години	бр. хил.	3 075,3	2 965,2	2 934,0	2 934,9	2 981,4	3 031,9	3 016,8	3 150,3	3 152,7	3 233,1	3 147,8	3 107,2
Заети лица на 15-64 г.	бр. хил.	3 037,0	2 927,5	2 894,9	2 889,4	2 927,4	2 973,5	2 954,3	3 073,4	3 068,9	3 136,3	3 062,4	3 015,3
Заети младежи на 15-24 г.	бр. хил.	219,1	190,2	178,3	164,5	152,7	143,2	133,4	148,6	130,3	134,6	117,7	103,9
Заети младежи на 15-29 г.	бр. хил.	549,3	502,2	488,6	463,4	464,9	465,9	440,3	464,5	434,0	432,5	417,9	374,8
Коефициент на заетост (15-64 г.)	%	59,8	58,4	58,8	59,5	61,0	62,9	63,4	66,9	67,7	70,1	68,3	68,1
Коефициент на заетост (20-64 г.)	%	64,7	62,9	63,0	63,5	65,1	67,1	67,7	71,3	72,4	75,0	73,1	73,0
Коефициент на младежка заетост (15-24 г.)	%	24,3	22,1	21,9	21,2	20,7	20,3	19,8	22,9	20,7	21,8	19,0	17,0
Коефициент на младежка заетост (15-29 г.)	%	39,4	37,2	37,5	36,7	38,0	39,2	38,3	42,0	40,8	42,1	40,3	37,5
Безработни по данни на НСИ (НРС)													
Безработни лица - общо	бр. хил.	352,3	376,2	410,3	436,3	384,5	305,1	247,2	206,9	173,3	142,8	165,3	148,9
Безработни младежи (15-24 г.)	бр. хил.	61,5	63,5	69,7	65,1	47,6	39,6	27,7	22,1	18,9	13,1	12,8	14,8
Безработни младежи (15-29 г.)	бр. хил.	109,5	118,5	128,5	128,9	100,1	78,4	61,4	51	39,1	31,9	35,6	32,2
Брой продължително безработни (над 1 г.)	бр. хил.	162,7	210,0	226,6	250,3	232,5	187,0	146,1	113,8	101,6	81,0	87,6	74,5
Коефициент на безработица	%	10,3	11,3	12,3	12,9	11,4	9,1	7,6	6,2	5,2	4,2	5,0	4,6
Коефициент на младежка безработица (15-24 г.)	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	9,8	12,5
Коефициент на младежка безработица (15-29 г.)	%	16,6	19,1	20,8	21,8	17,7	14,4	12,2	9,9	8,3	6,9	7,8	7,9
Коефициент на продължителна безработица (над 1 г.)	%	4,7	6,3	6,8	7,4	6,9	5,6	4,5	3,4	3,1	2,4	2,6	2,3
Лица извън работната сила по данни на НСИ (НРС)													
Неактивни лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	1 691,8	1 707,6	1 619,7	1 536,5	1 486,9	1 450,6	1 459,2	1 317,7	1 291,4	1 197,7	1 260,3	1 268,1
Неактивни лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят	бр. хил.	316,6	324,0	309,7	299,7	274,1	251,7	235,5	184,5	160,9	122,3	134,4	146,5
Обезкуражени лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	220,7	233,5	225,6	206,5	188,7	170,0	163,4	112,2	81,4	61,7	63,6	67,4
Безработни по данни на Агенция по заетостта													
Безработни регистрирани в бюрата по труда	бр.	350 944	332 601	364 537	371 380	366 470	330 816	284 707	236 752	202 994	185 266	169 659	273 367
Равнище на регистрирана безработица	%	9,5	10,1	11,1	11,3	11,2	10,1	8,7	7,2	6,2	5,6	5,2	8,3
Регистрирани безработни младежи до 24 г.	бр.	30 168	29 797	35 839	35 286	28 745	21 578	14 736	12 920	10 023	9 231	8 510	15 073
Регистрирани безработни младежи до 29 г.	бр.	63 500	63 690	74 779	74 720	64 122	51 680	37 998	33 600	26 785	23 998	21 740	36 827
Безработни лица с регистрация в бюрата по труда над 1 г.	бр.	110 848	118 135	118 832	122 738	138 473	146 010	118 278	87 706	65 074	47 871	47 105	49 524
Безработни по данни на НОИ													
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица	бр.	136 755	106 580	117 688	116 525	100 806	90 192	87 837	79 207	72 743	62 921	57 770	133 651
Безработица по данни на Евростат *													
Равнище на безработица средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020 г.)	%	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6	6,8	6,3	6,7	6,7
Равнище на безработица за България	%	10,2	11,3	12,3	13,0	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2	4,1	4,6
Равнище на младежка безработица (15-24г.) средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020г.)	%	21,4	21,8	23,3	23,8	22,2	20,4	18,7	16,8	15,2	14,4	15,1	15,7
Равнище на младежка безработица (15-24г.) за България	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	9,3	12,1

*Данните са сезонно изгладени.